

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ

ตามแนวชายแดน

ประจำสัปดาห์ 26 ส.ค. 2567. + 1 ม.ค. 2568

เหตุการณ์อื่น ๆ

ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 31 ธันวาคม 2567 หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ได้กล่าวถึง การที่องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้ " อหิวาตกโรค " เป็น " ภาวะฉุกเฉินครั้งใหญ่ " ซึ่งจะต่างจากการประกาศเป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ อย่างเช่นโรคโควิด 19 โรคฝีดาษวานร ดังนั้นการประกาศให้อหิวาตกโรคเป็นภาวะฉุกเฉินครั้งใหญ่จะเป็นคนละนัยยะกับโรคโควิด 19 ที่เมื่อประกาศแล้วจะต้องดำเนินการมาตรการอย่างเข้มงวด แต่เนื่องจากองค์การอนามัยโลกเล็งเห็นว่ามีการพบผู้ป่วยด้วยโรคอหิวาตกโรคเพิ่มมากขึ้นและพบกระจายในหลายประเทศ โดยในปี 2565 มีรายงานใน 44 ประเทศ ต่อมาพบมากขึ้นในหลายประเทศอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2567 ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าวิตกกังวลแต่หากทุกประเทศร่วมกันหาทางป้องกันอย่างเข้มข้นจะช่วยควบคุมการระบาดของโรคดังกล่าวได้ เพราะอหิวาตกโรคไม่ใช่โรคใหม่เป็นโรคที่รู้จักกันมานานแล้วและเป็นหนึ่งในโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังในประเทศไทย ลำดับที่ 53 จากทั้งหมด 57 โรค แต่ไม่ใช่โรคติดต่ออันตรายที่มีทั้งหมด 13 โรค การป้องกันอหิวาตกโรคสามารถทำได้ด้วยการรักษาสุขอนามัยการบริโภค เช่น การกินของร้อน ใช้ช้อนกลางและหมั่นล้างมือ น้ำที่ใช้ควรผ่านการต้มคลอรีนให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง หากพบผู้ป่วยที่มีมีอาการอุจจาระร่วงต้องรีบไปพบแพทย์โดยเร็ว การที่องค์การอนามัยโลกออกมาประกาศให้อหิวาตกโรคเป็นภาวะฉุกเฉินครั้งใหญ่ก็เพื่อให้แต่ละประเทศเกิดความตระหนักมากขึ้น
- 28 ธันวาคม 2568 กรมควบคุมโรค ได้เตือนประชาชนถึงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากและระยะเวลาอันสั้นนั้น อาจทำให้เกิดภาวะแอลกอฮอล์เป็นพิษ ดับไม่สามารถขับสารนี้ออกจากร่างกาย ระบบการทำงานของร่างกายรวนจนเกิดภาวะช็อกที่เป็นอันตรายร้ายแรงถึงชีวิตได้ เนื่องจากแอลกอฮอล์เป็นสารที่ออกฤทธิ์กดประสาทส่วนกลางคล้ายยาเสพติด ซึ่งฤทธิ์นี้จะขึ้นโดยตรงกับปริมาณแอลกอฮอล์ที่ได้รับ เช่น การดื่มหมดที่เดียว 1 ขวด จะทำให้อัลกอฮอล์ในกระแสเลือดเพิ่มสูงขึ้นได้ถึง 250 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ในเวลาอันรวดเร็ว ทำให้เสี่ยงต่อการสำลัก อาเจียน หายใจไม่ออก หยุดหายใจและอาจถึงขั้นเสียชีวิต

โรคที่มีความเสี่ยงสูงในปี 2568

" ไข้หวัดใหญ่ - โควิด 19 - ไข้หวัดนก - อหิวาตกโรค "

ข้อมูลจากกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เกี่ยวกับโรคระบาดที่ต้องเฝ้าระวังในปี 2568 เริ่มจากโรคโควิด 19 ซึ่งยังคงพบผู้ป่วยต่อเนื่องโดยเฉพาะช่วงฤดูหนาว อากาศเย็นซึ่งทำให้เชื้อไวรัสแพร่กระจายได้ดี โดยตั้งแต่วันที่ 7 ม.ค. - 23 ส.ค. 2567 มีผู้ป่วยเข้ารับการักษาในโรงพยาบาล จำนวน 45,415 ราย เสียชีวิต จำนวน 220 ราย ขณะที่โรคไข้หวัดใหญ่ ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. - 28 ส.ค. 2567 พบผู้ป่วย จำนวน 668,337 ราย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเด็กเล็กและวัยเรียน กลุ่มที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังที่ไม่ได้รับวัคซีนป้องกันและกลุ่มผู้สูงอายุ 65 ปีขึ้นไป

ขณะเดียวกันโรคที่ต้องเฝ้าระวังจากต่างประเทศ คือ โรคไข้หวัดนก ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกรายงานการพบโรคไข้หวัดนกสายพันธุ์ H5N1 ในหลายประเทศ ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านของไทย ตลอดปี 2567 ยังคงพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในประเทศเวียดนาม กัมพูชาและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ขณะเดียวกันสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในต่างประเทศมีรายงานจำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นกัน ประเทศไทยแม้ไม่มีรายงานโรคไข้หวัดนกในคนตั้งแต่ปี 2549 แต่ปัจจัยเสี่ยงทางภูมิศาสตร์ การเดินทางระหว่างประเทศที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น อีกทั้งในภาคเกษตรกรรมพบการเลี้ยงสัตว์ปีกเพิ่มมากขึ้น ซึ่งกรมควบคุมโรคได้ร่วมกับกรมปศุสัตว์และกรมอุทยานสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการเฝ้าระวังและเตรียมความพร้อมภายใต้ความร่วมมือสุขภาพหนึ่งเดียวที่มีมาอย่างต่อเนื่อง

โรคที่กำลังเป็นที่จับตาในปี 2568 อีกโรคหนึ่งคือ อหิวาตกโรค ซึ่งแท้จริงไม่ใช่โรคใหม่และไม่ได้พบการระบาดในประเทศไทยมานานแล้ว แต่ล่าสุดจากการระบาดของอหิวาตกโรคในประเทศเมียนมาซึ่งเกิดขึ้นบริเวณพื้นที่ที่ติดต่อกับประเทศไทยที่ อ. แม่สอด และ อ. แม่ระมาด จ. ตาก โดยล่าสุดได้พบผู้ป่วย 2 ราย ในประเทศไทย ซึ่งกรมควบคุมโรคได้ดำเนินการเฝ้าระวังอย่างเข้มข้นในทุกมิติ เมื่อวันที่ 30 ธันวาคมที่ผ่านมาองค์การอนามัยโลกได้มีการประกาศให้อหิวาตกโรคเป็นภาวะฉุกเฉินครั้งใหญ่หลังจากผ่านผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในหลายพื้นที่ทั่วโลก ดังนั้นในปี 2568 โรคอหิวาตกโรคยังเป็นกลุ่มโรคที่ต้องเฝ้าระวังในประเทศไทยอีกโรคหนึ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าหน้าที่

เจ้าหน้าที่แจ้ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุขและองค์กรส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงอาการ สาเหตุ ช่องทางการติดต่อ การป้องกันตนเอง เบื้องต้นของโรคที่ต้องเฝ้าระวังในปี 2568 ได้แก่ โรคโควิด 19 โรคไข้หวัดใหญ่ โรคไข้หวัดนกและโรคอหิวาตกโรค ซึ่งสามโรคแรกเป็นโรคติดต่อทางระบบทางเดินหายใจ สำหรับโรคโควิด 19 และโรคไข้หวัดใหญ่ ควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าว โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ได้แก่ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เพื่อป้องกันโรคแทรกซ้อนและอาจทำให้เสียชีวิตได้ การมีสุขอนามัยที่ถูกต้อง เช่น การสวมหน้ากากอนามัยโดยเฉพาะหากต้องเข้าไปในสถานที่ปิดหรือแออัด ล้างมือบ่อยครั้ง กรณีโรคไข้หวัดนกหากพบสัตว์ปีกตายไม่ทราบสาเหตุไม่ควรนำมารับประทานและควรแจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หากจำเป็นต้องจับซากสัตว์ปีกที่ตายควรสวมถุงมือทุกครั้ง ซากสัตว์ควรฝังกลบ ส่วนโรคอหิวาตกโรคซึ่งเป็นโรคติดต่อทางระบบทางเดินอาหารการปฏิบัติตนตามคำแนะนำของกรมควบคุมโรค " กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ " หลักการนี้ยิ่งช่วยป้องกันโรคอื่น ๆ ได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามการมีสุขอนามัยเบื้องต้นที่ถูกต้องจะช่วยให้เราปลอดภัยจากโรคทั้ง 4 โรคที่มีแนวโน้มจะมีความระบาดเพิ่มขึ้นในปี 2568

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://www.hfocus.org/content/2024/12/32678>
- <https://www.bastillepost.com/global/article/4440171-who-declares-cholera-major-emergency-as-cases-surge-globally>
- https://ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=48785&deptcode=brc&news_views=647
- https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_4975376
- https://www.matichon.co.th/local/quality-life/news_4979068
- ขอบคุณภาพจก : https://www.thairath.co.th/news/local/530513#google_vignette
- ขอบคุณภาพจก : <https://www.bbc.com/thai/thailand-51311296>
- ขอบคุณภาพจก : <https://www.dailynews.co.th/news/3613997/>